



## Broedplaatsen, deel 6: Surfdorp F.A.S.T.

*In de serie Broedplaatsen nam ik u dit jaar mee naar verschillende plekken in Den Haag om te zien wat er zich daar allemaal afspeelt. Mijn tocht startte in deel 1 met een gesprek met verantwoordelijk wethouder Joris Wijsmuller. In deel twee bezochten we de Vloek, deel drie ging over Maakhaven, deel vier over de Grote Pyr, deel vijf over Bink36 en recentelijk bezocht ik (wind)surfdorp F.A.S.T. op het haveneinde van de Scheveningse boulevard.*



Bij F.A.S.T. (Free Architecture Surf Terrain) spreek ik met de burgemeester van het dorp, projectleider Geert Verhoeff, twee weken nadat het besluit gevallen is om te stoppen met F.A.S.T. Hij was vanaf het eerste moment bij F.A.S.T. betrokken, kreeg bij de opening in april 2009 symbolisch de sleutel overhandigd. Daarna was hij verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van het surfdorp en de opbouw ervan. Opbouw van de containers, het hostel, de camping, het restaurant, het aantrekken van de bedrijfjes op het terrein en het draaiend houden van het geheel. In eerste instantie kon het surfdorp tot 2010 op het terrein blijven, anderhalf jaar. Dat is nu zes en half jaar

geworden, doordat de projectontwikkelaar die het terrein had gekocht nog niet ging ontwikkelen en doordat het project veel succesvoller was dan men had kunnen dromen. Niet alleen vanwege de bezoekersaantallen, of de succesvolle bedrijfjes en de evenementen, maar ook omdat men steun kreeg van de omwonenden. Al snel werd het project ook opgepikt door de VPRO voor het programma Droomstad, waarvoor het surfdorp een aanmoedigingsprijs ontving. Langzaam werd duidelijk dat het project aan zee iets bijzonders was. Met de gemeente is actief gezocht naar andere locaties. Duidelijk was aldus Geert: "Wij gaan verder met F.A.S.T."



Maar wat is F.A.S.T. dan en waarom stopt men? "Het is naast een surfdorp, een logeërplek, een evenemententerrein, een werkplaats voor bedrijfjes, een openluchtpodium en een restaurant, waar 70% van de bezoekers op de fiets naar toe komt. Mensen voelen zich hier thuis. Voelen hier de vrijheid. De stad wordt als massaal ervaren, dichtgeslibd. Den Haag heeft, doordat het aan de kust ligt, geen volledige cirkel van rafelranden. De enige plek is De Binckhorst, maar daar vindt ook ontwikkeling plaats en worden de mogelijkheden beperkt.

Omdat het een surfdorp is, moet het ook in de buurt van het strand zitten. Dat bleek in een dichtbevolkte streek, wat Den Haag toch is, moeilijk haalbaar te zijn op een andere locatie. Er bleven twee locaties over: een in Kijkduin, maar die was politiek niet haalbaar en een bij Duindorp. Op deze laatste plek was teveel nodig aan investeringen en vergunningen om als surfdorp verder te gaan."

Geert legt uit dat er een intentieverklaring was getekend met de projectontwikkelaar voor een permanente plek in het gebied, maar voor de overbrugging (minimaal drie jaar), moesten zoveel investeringen worden gedaan, dat het financieel niet meer haalbaar leek. F.A.S.T. heeft zelf de stekker eruit getrokken, ook om de ondernemers op het terrein zekerheid te geven. De toekomst was te onzeker voor ondernemers die vooruit willen kijken en F.A.S.T. wil niet afhankelijk zijn van subsidies.

Geert: "Het is gewoon een heel mooi project geweest en we ronden het op deze locatie af.

Ik kijk met tevredenheid terug op een bijzonder project. Het wrange is dat iedereen het eigenlijk wil, maar dat het uiteindelijk niet lukt om dit overeind te houden."

Volgens Geert kunnen we daar de les uit trekken dat de overheid in de toekomst bij stadsontwikkeling rekening moet houden met dit soort initiatieven voor de leefbaarheid van de stad. Voor rafelranden in de stad lijkt steeds minder ruimte te zijn. Iets dat wethouder Joris Wijsmuller overigens al constateerde in het gesprek dat ik eind vorig jaar met hem had ter inleiding van de serie Broedplaatsen.

Geert pleit voor één loket in Den Haag, waar mensen met ideeën worden geholpen om die ideeën te realiseren: "Eén aanspreekpunt met enthousiaste mensen die kijken hoe een project neergezet kan worden, omdat de gemeente Den Haag dit soort initiatieven wil. Het gaat dan om vergunningen, wet- en regelgeving en locaties."

Bij F.A.S.T. gaat men de boel opbreken en zorgen dat ondernemers en werknemers een nieuw onderdak krijgen.

Nu aan het eind van het jaar en het eind van de serie kunnen we constateren dat De Vloek een nieuwe locatie heeft gekregen en dat F.A.S.T. ermee stopt. In de ontwikkeling van Scheveningen is geen rekening gehouden met broedplaatsen en op veel plekken in Den Haag morren bewoners over de verdichting van de stad.

*Jacintha van Beveren, tekst en foto's*

